

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

= LEGE =

privind autorizarea si activitatea traducatorilor jurati

PARLAMENTUL ROMÂNIEI adopta prezenta lege:

Titlul I Principii si conditii de exercitare ale activitatii de traducator jurat

Capitolul I. Principiile definitorii ale activitatii traducatorilor jurati

Art.1. Activitatea de traducator jurat consta in traducerea in scris, din limba româna intr-o limba straina sau dintr-o limba straina in limba româna, a oricarui document a carui traducere necesita o certificare oficiala.

Art.2. Un traducator jurat poate efectua o traducere dintr-o limba straina in alta limba straina daca este autorizat, in sensul prezentei legi, pentru ambele limbi.

Art.3. Traducerile dintr-o limba straina in limba româna, prevazute cu semnatura si sigiliul traducatorului jurat, au forta probanta prevazuta de lege pe intregul teritoriu al României.

Art.4. In cazul existentei unor conditii suplimentare de forma, traducerilor din limba româna intr-o limba straina, prevazute cu semnatura si sigiliul traducatorului jurat, li se poate aplica apostila prevazuta de Conventia de la Haga din 5 octombrie 1961 cu privire la eliminarea necesitatii supralegalizarii actelor straine.

Art.5. Traducatorii jurati au dreptul la reclama si publicitate in conditiile legii.

Art.6. Activitatea de traducator jurat este compatibila cu cea de interpret.

Capitolul II. Conditiiile necesare exercitarii functiei de traducator jurat

Art. 7. Autorizarea in calitate de traducator jurat poate fi solicitata de catre orice cetatean român care indeplineste urmatoarele conditii:

- a) are domiciliul stabil in România de cel puțin 3 ani;
- b) este absolvent, cu diploma de licenta, al unei institutii de invatamânt universitar acreditate;
- c) nu are antecedente penale;
- d) este apt din punct de vedere psihic pentru a semna documente de uz public;
- e) indeplineste conditiile de competenta profesionala pentru exercitarea activitatii de traducator jurat, prevazute in anexa 1;
- f) prezinta o activitate in domeniul traducerilor, exercitata in mod continuu intr-un interval de 3 ani pe parcursul ultimilor 5 ani anteriori cererii de autorizare.

Titlul II. Procedura de inscriere si evaluare a dosarelor

Capitolul III. Proceduri de indeplinit

Art.8 (1). Pentru a fi autorizate sa poarte titlul si sa exercite activitatea de traducator jurat pe teritoriul României, persoanele care indeplinesc conditiile enumerate la articolul 7 al prezentei legi trebuie sa inainteze o cerere in acest sens catre tribunalul in a carui raza teritoriala isi au domiciliul stabil.

(2). Cererea va fi insotita de toate documentele justificative care sa permita constatarea indeplinirii conditiilor enumerate la articolul 7 al prezentei legi si certificarea statutului profesional curent al candidatului precum si, de recomandările pe care candidatul le considera utile.

Art.9. (1).Tribunalul, dupa ce va constata ca dosarul este complet, iar conditiile enumerate la articolul 7 al prezentei legi sunt indeplinite, va inainta dosarul de candidatura catre inspectoratul de politie al judetului (respectiv al municipiului Bucuresti) unde candidatul isi are domiciliul stabil, spre avizare.

(2). Tribunalul va înainta o copie a dosarului de candidatura către comisia de examinare a traducătorilor jurați, cu excepția cazurilor prevăzute în anexa 1.

(3). Comisia va verifica cunoștințele candidatului în ceea ce privește limba română și limba sau limbile străine pentru care acesta a solicitat autorizarea, după care va înainta un aviz către tribunal.

(4). Sesiunile comisiilor de examinare a traducătorilor jurați vor fi organizate, în funcție de solicitări, anual (în luna noiembrie), sau semestrial (în lunile mai și noiembrie), în municipiile reședința de județ, respectiv în municipiul București.

(5). Toate cheltuielile ocazionate de către examen, inclusiv cele aferente cazării membrilor comisiei care domiciliază în alte localități, vor fi suportate de către candidați, separat de taxa judiciară de timbru pentru autorizare.

Titlul III. Procedura de autorizare a traducătorului jurat

Capitolul IV. Principiile autorizării

Art.10 (1). În cazul obținerii avizului favorabil atât din partea inspectoratului de poliție al județului (respectiv al municipiului București), cât și din partea comisiei de examinare a traducătorilor jurați, tribunalul va lua o hotărâre în privința autorizării candidatului ca traducător jurat.

(2). În funcție de condiții, tribunalul poate, fie să-l autorizeze pe candidat ca traducător jurat, fie să amâne autorizarea acestuia pentru o dată ulterioară, nu mai târziu de un an de la data examinării.

(3). De îndată ce a fost autorizat de către tribunal, traducătorul jurat este considerat apt să poarte acest titlu și să exercite această activitate.

(4). Jurământul depus de către traducătorii jurați în fața tribunalului va avea următorul conținut: "Jur să-mi îndeplinesc cu conștiințiozitate obligațiile de traducător jurat, respectând legile țării și normele deontologiei profesionale. Așa să-mi ajute Dumnezeu!"

(5). Traducătorul ateu va depune jurământul fără formula religioasă din final, pe conștiință și onoare.

- (6). Autorizarea in calitate de traducator jurat este conditionata de plata unei taxe judiciare de timbru de 50 Euro, platibila in lei si a unui timbru judiciar de 10 lei noi.
- (7). Timbrul judiciar va fi achitat inaintea sesiunii de examen de catre toti candidatii, odata cu inaintarea cererii, iar taxa judiciara de timbru va fi achitata, dupa sesiunea de examen, numai de catre candidatii care au fost autorizati ca traducatori jurati.
- (8). In cazul autorizarii unei persoane ca traducator jurat pentru mai multe limbi straine, taxele prevazute la alineatul 6 vor fi achitate pentru fiecare competenta lingvistica in parte.

Titlul IV. Statutul traducatorului jurat si al comisiei de examinare

Capitolul V. Autorizatia si sigiliul

Art.11.(1). In termen de 30 de zile de la autorizare, traducatorul jurat va primi de la tribunal autorizatia, precum si un sigiliu care va contine: numele, localitatea de domiciliu, calitatea de traducator jurat, limba straina pentru care este autorizat ca traducator jurat, precum si stema României.

(2). Fiecare autorizatie si fiecare sigiliu vor avea specificate câte o singura limba straina, iar traducatorii jurati autorizati pentru mai multe limbi vor beneficia de o autorizatie si un sigiliu distinct pentru fiecare limba.

(3). Forma autorizatiei va fi stabilita prin ordin al ministrului Justitiei in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi.

(4). Modelul sigiliului traducatorului jurat va fi stabilit de catre Ministerul Justitiei care il va comunica tribunalelor in termen de 30 de zile de la publicarea prezentei legi in Monitorul oficial.

(5). Costurile sigiliilor vor fi suportate de catre titulari.

(6). In momentul in care autorizatia le este suspendata sau isi inceteaza valabilitatea, traducatorii jurati sunt obligati sa restituie neîntârziat autorizatia si sigiliul tribunalului.

Capitolul VI. Tabelul

Art.12 Tribunalele vor intocmi tabele ale traducatorilor jurati, care vor publicate pe site-ul oficial al Ministerului Justitiei si vor fi actualizate dupa fiecare sesiune a comisiilor de examinare a traducatorilor jurati.

Capitolul VII. Obligatii

Art.13 (1). Traducatorii jurati isi vor aplica semnatura si sigiliul numai pe traduceri efectuate din sau in limbile pentru care sunt autorizati.

(2). In cazul in care intr-un judet (respectiv in municipiul Bucuresti) nu exista traducatori jurati autorizati pentru o anumita limba care nu este de circulatie internationala, traducerile din acea limba in limba romana pot fi efectuate de catre un traducator jurat autorizat pentru alta limba decat cea in cauza, dar in acest caz traducatorul trebuie sa declare in scris, pe proprie raspundere, ca a inteles bine continutul documentului si ca isi asuma raspunderea asupra corectitudinii si conformitatii traducerii. In acest caz, traducatorul jurat isi va aplica semnatura si sigiliul atât sub textul traducerii, cât si sub textul declaratiei.

(3). Traducatorii jurati au obligatia de a efectua in mod prioritar traducerile care le sunt solicitate de catre autoritatile statului.

(4). Traducerea documentelor oficiale va fi efectuata numai dupa documente originale sau dupa copii certificate conforme.

(5). Traducatorii jurati au obligatia de a redacta textele, prin dactilografiere sau tehnoeditare. Traducatorul jurat isi va aplica sigiliul pe fiecare fila a traducerii. Pe ultima pagina a traducerii, traducatorul jurat isi va inscrie numele complet, va specifica data efectuării traducerii si va aplica semnatura si sigiliul.

(6). Traducatorii jurati raspund personal si in exclusivitate de lucrarile pe care le efectueaza si pe care isi aplica sigiliul.

(7). Traducatorilor jurati le este interzis sa efectueze traduceri cu caracter oficial care sunt legate in vreun fel de propriile lor interese financiare sau de afacerile private sau profesionale ale angajatorilor lor.

(8). Traducatorii jurati au obligatia de a pastra secretul traducerilor pe care le efectueaza.

(9). Traducatorii jurati au obligatia de a informa neintarziat tribunalul asupra oricarei schimbari de nume si/sau adresa si a oricarei modificari a statutului lor profesional. In cazul mutarii domiciliului stabil pe raza teritoriala a altui tribunal, ei sunt obligati sa informeze in acest sens ambele tribunale.

Capitolul VIII. Tarife

Art.14.(1). In cazul in care intr-un anumit judet (respectiv in municipiul Bucuresti) exista cel putin trei traducatori jurati pentru o anumita limba straina, tarifele prestatilor se stabilesc exclusiv prin negociere directa intre traducator si beneficiar.

(2). Pentru cazul contrar, tarifele vor fi stabilite prin ordin comun al ministrului Justitiei si al ministrului Finantelor Publice, in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi. Aceste tarife vor fi actualizate anual, in ultimul trimestru al anului, fiind aplicabile anul urmator.

(3). Tarifele de mai sus sunt brute si impozabile in conditiile legii.

(4). Traducerile efectuate de catre traducatorii jurati vor fi taxate cu un timbru fiscal mobil de 1 leu nou si un timbru judiciar de 50 de bani noi.

Capitolul IX. Controlul

Art.15.(1). O data la 5 ani, Incepând de la data autorizarii sau de la data ultimului control, tribunalul va verifica daca traducatorul jurat mai indeplineste conditiile necesare pentru a exercita activitatea de traducator jurat si a purta acest titlu.

(2). Tribunalul va verifica in special domiciliul traducatorului, statutul sau profesional precum si, daca exercita o activitate regulata in domeniul traducerilor in limba sau limbile pentru care a fost autorizat.

(3). Confirmarea autorizarii pentru o noua perioada de 5 ani se face printr-o simpla scrisoare expediata de catre tribunal pe adresa traducatorului jurat sau prin e-mail.

Capitolul X. Incetarea calitatii de traducator jurat

Art16.(1). Calitatea de traducator jurat poate inceta la cererea celui in cauza.

(2). Traducatorii jurati autorizati pentru mai multe limbi pot solicita incetarea calitatii de traducator jurat partial in sensul prezervarii competentei in ceea ce priveste unele limbi straine.

(3). Daca traducatorul jurat nu mai este in masura sa-si indeplineasca obligatiile asumate prin autorizare sau daca nu mai indeplineste conditiile enumerate la articolul 7 al prezentei legi, tribunalul poate fie sa suspende autorizatia celui in cauza pentru o perioada limitata, fie sa-l radieze definitiv din cadrul tabelului traducatorilor jurati.

(4). In cazul incetarii calitatii de traducator jurat fie la cerere, fie prin suspendarea autorizatiei sau prin radierea de pe tabelul traducatorilor jurati, cel in cauza are obligatia de a restitui neintârziat autorizatia si sigiliul tribunalului.

(5). In caz de deces, succesorii acestuia au obligatia de a restitui neintârziat autorizatiile si sigiliile acestuia tribunalului.

Capitolul XI. Comisia de examinare a traducatorilor jurati

Art.17(1). Membrii comisiei de examinare a traducatorilor jurati sunt desemnati de catre tribunal pentru fiecare sesiune de examen.

(2). Comisia este compusa din 7 membri, si anume:

a) un judecator; b) un procuror; c) un avocat; d) un notar public;

e) un reprezentant al inspectoratului judetean de politie, respectiv al inspectoratului de politie al municipiului Bucuresti;

f) doua cadre didactice universitare, având cel putin gradul de conferentiar, care predau doua limbi straine diferite la universitati de stat sau private acreditate.

(3). Pentru desemnarea membrilor comisiei de la literele a - e se va opta, pe cât posibil, pentru persoane care cunosc bine cel putin o limba straina.

(4). Comisia are ca sarcina examinarea aptitudinilor candidatului de a exercita activitatea de traducator jurat si inaintarea unui aviz catre tribunal.

(5). Comisia poate fi solicitata sa dea un aviz consultativ pentru orice problema pe care i-o prezinta tribunalul in legatura cu autorizarea exercitarii activitatii de traducator jurat .

(6). Quantumul remuneratiei membrilor comisiilor de examinare a traducatorilor jurati va fi stabilit anual de catre Ministerul Justitiei, iar plata acestei remuneratii va fi suportata de catre candidati, separat de taxa judiciara de timbru.

Titlul V. Sanctiuni si cai de apel

Capitolul XII. Sanctiuni

Art.18. (1). In cazul unor reclamatii intemeiate, referitoare la calitatea traducerilor sau la refuzul nejustificat de a executa anumite lucrari, tribunalul va lua toate masurile adecvate impotriva traducatorului jurat. Aceste masuri pot fi:

- a) avertisment;
- b) suspendarea autorizatiei pentru o perioada determinata;
- c) radierea de pe tabelul traducatorilor jurati.

(2). In cazul traducatorilor jurati autorizati pentru mai multe limbi, suspendarea autorizatiei sau radierea de pe tabelul traducatorilor jurati poate avea efect general sau poate afecta doar unele competente lingvistice.

(3). In cazul suspendarii autorizatiei sau al radierii de pe tabelul traducatorilor jurati, cel in cauza are obligatia de a restitui neintârziat autorizatia si sigiliul tribunalului.

Capitolul XIII. Contestatia si recursul

Art.19. (1). Traducatorul jurat sanctionat are dreptul sa inainteze un recurs catre Curtea de Apel competenta teritorial.

(2). Hotarârea Curtii de Apel este definitiva si irevocabila.

(3). Traducatorul jurat sanctionat conform articolului 13 alineatul 1 litera b sau c care nu a contestat sanctiunea, precum si cel a carui sanctiune, dupa contestatie, a fost mentinuta de catre Curtea de Apel, are dreptul sa solicite re-autorizarea ca traducator jurat, in conditiile prezentei legi.

Capitolul XIV. Exercitarea activitatii de traducator jurat de catre cetatenii straini

Art.20. (1). Incepând din data integrării României în Uniunea Europeană ca membru cu drepturi depline, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, precum și cetățenii Republicii Islanda, Regatului Norvegiei, Principatului Liechtenstein, Confederației Elvețiene, Principatului Andorra, Principatului Monaco și Republicii San Marino, pot exercita activitatea de traducător jurat pe teritoriul României dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- a) au domiciliul stabil sau reședința permanentă pe teritoriul României de cel puțin 3 ani;
- b) posedă calitatea de traducător jurat în conformitate cu legislația statului al cărui cetățeni sunt.

(2). Cu începere de la aceeași dată și cetățenii altor state decât cele enumerate la alineatul 1, care îndeplinesc condițiile de la literele a și b, pot exercita activitatea de traducător jurat pe teritoriul României, dar numai pentru traduceri din limba oficială a statului al cărui cetățeni sunt în limba română și invers.

Titlul VI. Dispoziții tranzitorii și finale

Art.21. (1). Traducătorii autorizați în conformitate cu legea nr. 178/1997 își vor exercita în continuare activitatea în conformitate cu prevederile acestei legi până la data obținerii calității de traducător jurat în condițiile prezentei legi, dar nu mai mult de un an începând de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2). Pentru autorizarea ca traducători jurați, traducătorii autorizați în conformitate cu legea nr. 178/1997 ce beneficiază de o vechime în activitate de cel puțin 5 ani vor avea prioritate atât față de traducătorii autorizați care nu au această vechime în activitate, cât și față de persoanele care nu au calitatea de traducător autorizat.

(3). În toate actele normative anterioare prezentei legi, prin sintagma "traducere legalizată" se va înțelege "traducere prevăzută cu semnătura și sigiliul unui traducător jurat autorizat pentru limba din care s-a efectuat traducerea", iar în actele normative ulterioare se va utiliza sintagma "traducere certificată conformă", prin care se va înțelege același lucru.

(4): Incepând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, legea nr. 178/1997 cu modificările și completările ulterioare, precum și orice altă dispoziție contrară, este și rămâne abrogată.

(5). Pentru activitatea de interpretare judiciară, interpreții autorizați în temeiul legii nr.178/1997, cu modificările și completările ulterioare, vor putea exercita această activitate până la data emiterii unui act normativ care va reglementa exercitarea acestei activități.

(6). Prezenta lege intră în vigoare după 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Anexa 1: Condițiile de competență profesională pe care trebuie să le îndeplinească candidații la calitatea de traducător jurat și condițiile de susținere a examenelor în fața comisiei de autorizare a traducătorilor jurați

1. Candidații care au absolvit un liceu cu predare în limba lor maternă și au susținut la examenul de bacalaureat atât o probă de limba și literatură română, cât și o probă de limba și literatură maternă, nu vor susține examen în fața comisiei pentru limba respectivă, dar vor plăti taxa judiciară de timbru și timbrul judiciar pentru autorizare, în aceleași condiții ca și candidații reușiți la examen.

2. Licențiații în litere-filologie, pentru a fi autorizați ca traducători jurați pentru limba sau limbile pentru care sunt licențiați, vor susține în fața comisiei un examen de traducere din limba română în limba sau limbile străine respective sau invers, la alegerea lor.

3. Titularii unui certificat de traducător de la Ministerul Culturii, indiferent de specialitate:

a. Pentru limbile engleză, franceză, germană, spaniolă, rusă, italiană și arabă, ei trebuie să fi susținut examenul la Ministerul Culturii din limba română în limba străină, în acest caz nu vor susține examen în fața comisiei, dar vor plăti taxa judiciară de timbru și timbrul judiciar pentru autorizare. În caz contrar, ei vor susține examenul corespunzător în fața comisiei.

b. Pentru alte limbi în afara acestora, ei nu vor susține examen în fața comisiei, dar vor plăti taxa judiciară de timbru și timbrul judiciar pentru autorizare.

4. Candidații care nu îndeplinesc nici una din condițiile de mai sus:

a. Pentru limbile engleză, franceză, germană, spaniolă, rusă, italiană și arabă, vor trebui să prezinte o adeverință eliberată de către o facultate de litere-filologie acreditată, din care să rezulte cunoașterea limbii străine respective. Acești candidați vor susține în fața comisiei un examen de traducere din limba română în limba străină.

b. Pentru alte limbi în afara acestora, ei vor trebui să prezinte o declarație autenticată dată pe proprie răspundere, prin care declară cunoașterea limbii străine respective. Acești candidați vor susține în fața comisiei un examen de traducere din limba străină în limba română sau invers, la alegerea lor.

Această propunere legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților în sesiunea din2005, cu respectarea prevederilor articolului 76, alin.(1) din Constituția României.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Adrian Năstase

Această propunere legislativă a fost adoptată de Senat în sesiunea din2005, cu respectarea prevederilor articolului 76 alin. (1) din Constituția României.

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Nicolae Văcăroiu